

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาค้นคว้าเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อในการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
t	แทน	ค่าแจกแจงแบบที (t – Distribution)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F – test)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
df	แทน	ค่าแห่งชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยการแจกแจงความถี่และแสดงค่าเป็นร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกฯ ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว

กับผู้สมัครนายกฯ โดยเสนอเป็นค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากคะแนนรายชื่อและคะแนนรวมแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยการแจกแจงความถี่และแสดงค่าเป็นร้อยละ

ตาราง 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ (n = 379)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	219	57.8
หญิง	160	42.2
รวม	379	100.0

จากตาราง 2 เราจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.8 ส่วนเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 42.2

ตาราง 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ (n = 379)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 37 ปี	206	54.4
มากกว่า 37 ปีขึ้นไป	173	45.6
รวม	379	100.0

จากตาราง 3 เราจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษา ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 37 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.4 ส่วนอายุมากกว่า 37 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 54.6

ตาราง 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา (n = 379)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	19	5.0
ประถมศึกษา	45	11.9
มัธยมศึกษา / ปวช.	136	35.9
ปวส. / อนุปริญญา	76	20.1
ปริญญาตรี	90	23.7
สูงกว่าปริญญาตรี	13	3.4
รวม	100	100.0

จากตาราง 4 เราจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.7 รองลงมาคือ ระดับ ปวส. / อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 20.1 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.9 รองลงมาคือ ไม่ได้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.0 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

ตาราง 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ (n = 379)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ธุรกิจส่วนตัว (เช่น ค้าขาย รับจ้าง รับเหมา ฯลฯ)	91	24.0
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ / ลูกจ้างราชการ	102	26.9
พนักงานบริษัทเอกชน	57	15.0
เกษตรกร	21	5.5
กำลังศึกษา	83	21.9
อื่นๆ	25	6.6
รวม	100	100.0

จากตาราง 5 เราจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษา ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ / ลูกจ้างราชการ คิดเป็นร้อยละ 26.9 รองลงมาคือ อาชีพธุรกิจส่วนตัว (เช่น ค้าขาย รับจ้าง รับเหมา ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมาคือ กำลังศึกษา คิดเป็นร้อยละ 21.9 รองลงมาคือ พนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 15.5 รองลงมาคือ อาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 6.6 และอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

ตาราง 6 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (n = 379)

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 13,136 บาท	234	61.7
มากกว่า 13,136 บาทขึ้นไป	145	38.3
รวม	379	100.0

จากตาราง 6 เราจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษา ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 13,136 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.7 ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 13,136 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกฯ ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัครนายกฯ โดยเสนอเป็นค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากคะแนนรายข้อและคะแนนรวมแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้าน (n = 379)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด	\bar{X}	S.D.	ตีความ	อันดับ
1. ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกเทศมนตรี	4.15	0.55	มีผลมาก	1
2. ปัจจัยด้านนโยบาย	3.66	0.72	มีผลมาก	2
3. ปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน	2.47	0.99	มีผลน้อย	3
4. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้สมัคร	2.24	1.09	มีผลน้อย	4
รวม	3.13	0.83	มีผลปานกลาง	

จากตาราง 7 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกเทศมนตรี และปัจจัยด้านนโยบายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66 - 4.15$) ส่วนปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้สมัครอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47 - 2.24$)

จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกฯ นั้น เพราะประชาชนมองว่าบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกฯ ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนเข้าไปบริหารจัดการเทศบาลนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์ที่เหมาะสมที่ควรจะมีอยู่ในตัวผู้สมัครของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อภาพลักษณ์ของผู้ที่จะรับตำแหน่งนายกฯ อีกทั้งยังทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือในตัวผู้สมัครด้วย เช่น เป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นมานาน เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงและสังคมยอมรับ เป็นบุคคลที่มีประวัติส่วนตัวดี เป็นต้น รวมถึงด้านนโยบายต่างๆ ที่มานำเสนอต่อประชาชน ก็เป็นเหตุผลที่สำคัญมากอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกฯ เพราะนอกจากประชาชนจะมองที่คุณสมบัติของผู้สมัครแล้ว นโยบายที่สามารถพัฒนา ส่งเสริม ปรับปรุงเทศบาลให้เป็นไปตามความต้องการหรือตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ ส่วนปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน และ

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวของผู้สมัคร ประชาชนให้เป็นปัจจัยที่ความสำคัญต่อการเลือกตั้งน้อยนั้น จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและจากตาราง 3 และตาราง 5 จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้ และมีระดับการศึกษาในระดับหนึ่ง และมองเห็นถึงความสำคัญของการเป็นนายกฯที่จะต้องเข้ามาพัฒนา ส่งเสริม ปรับปรุงเทศบาลให้ดียิ่งขึ้น โดยต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างมากในการบริหารจัดการ เพื่อให้เทศบาลพัฒนาไปได้อย่างราบรื่น หากเลือกเพราะผลประโยชน์หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวมาเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจแล้ว ก็อาจจะได้บุคคลที่ไม่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเทศบาล ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมายและมีผลเสียต่อส่วนรวม

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกเทศมนตรี จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 379)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด	\bar{x}	S.D.	ตีความ	อันดับ
1. เลือกผู้สมัครนายกฯเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นมานาน	4.39	0.77	มีผลมาก	2
2. เลือกผู้สมัครนายกฯที่เคยผ่านประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน	4.22	0.82	มีผลมาก	6
3. เลือกผู้สมัครนายกฯที่เคยเป็นอดีตข้าราชการระดับสูง	3.89	1.01	มีผลมาก	8
4. เลือกผู้สมัครนายกฯเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในสังคม	4.17	0.83	มีผลมาก	7
5. เลือกผู้สมัครนายกฯเป็นบุคคลที่มีฐานะดี	3.55	1.07	มีผลมาก	9
6. เลือกผู้สมัครนายกฯเป็นบุคคลที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท	3.68	1.15	มีผลมาก	10
7. เลือกผู้สมัครนายกฯเป็นบุคคลที่มีประวัติส่วนตัวดี	4.38	0.74	มีผลมาก	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองตราด	\bar{X}	S.D.	ตีความ	อันดับ
8. เลือกผู้สมัครนายกฯ เป็นบุคคลที่มี ลักษณะดี ภูมิฐาน น่าเชื่อถือ	4.31	0.78	มีผลมาก	5
9. เลือกผู้สมัครนายกฯ เป็นบุคคลที่มี มนุษยสัมพันธ์ และออกงานชุมชนเสมอ	4.33	0.71	มีผลมาก	4
10. เลือกผู้สมัครนายกฯ เป็นบุคคล ที่พูดคุยให้ความเป็นกันเองไม่ถือตัว	4.42	0.68	มีผลมาก	1
รวม	4.13	0.78	มีผลมาก	

จากตาราง 8 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกเทศมนตรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55 - 4.39$)

จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างมองว่าบุคคลที่เป็นตัวแทนของประชาชนเข้าไปเป็นผู้บริหารจัดการเทศบาลนั้น จะต้องมีความรู้ความสามารถ เพราะจะได้ใช้ความรู้นั้นไปช่วยพัฒนา ส่งเสริม ปรับปรุงให้เทศบาลดียิ่งขึ้น จะต้องเป็นบุคคลที่พูดคุยให้ความเป็นกันเองโดยไม่ถือตัว เพราะเวลาพบปะประชาชน ประชาชนมาปรึกษาหารือ หรือขอความช่วยเหลือต่างๆ ถ้านายกฯ พูดคุยให้ความเป็นกันเองจะช่วยให้ประชาชนเกิดความผ่อนคลาย รู้สึกถึงความเป็นกันเอง กล้าที่จะแสดงออกหรือเปิดเผยถึงเรื่องราวต่างๆ อย่างเต็มที่ จะต้องเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นมานาน เพราะการที่นายกฯ เป็นบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นมานานจะทำให้เห็นถึงปัญหาต่างๆ และความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในแต่ละชุมชนได้เป็นอย่างดี รวมถึงวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องตรงกับความต้องการของประชาชนในเทศบาลได้อย่างแท้จริง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ปัจจัยด้านนโยบาย จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 379)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด	\bar{X}	S.D.	ตีความ	อันดับ
1. นโยบายของผู้สมัครนายกฯ ระยะเวลาที่บรรลุเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน	4.30	0.79	มีผลมาก	2
2. นโยบายของผู้สมัครนายกฯ เป็นนโยบายที่สามารถทำได้จริง	4.34	0.80	มีผลมาก	1
3. นโยบายของผู้สมัครนายกฯ เป็นนโยบายที่ใช้คำพูดสวยหรูดูดี	3.03	1.27	ปานกลาง	4
4. นโยบายของผู้สมัครนายกฯ เป็นนโยบายที่เน้นการบริหารแบบเป็นทีม	3.91	1.07	มีผลมาก	3
5. นโยบายของผู้สมัครนายกฯ เป็นนโยบายที่เน้นการบริหารแบบ “ผู้นำทุบโต๊ะ”	2.74	1.36	ปานกลาง	5
รวม	3.66	1.05	มีผลมาก	

จากตาราง 9 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ด้านนโยบายโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เลือกนโยบายของผู้สมัครนายกฯ เป็นนโยบายที่สามารถทำได้จริง ($\bar{X} = 4.34$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง คือ เลือกนโยบายของผู้สมัครนายกฯ เป็นนโยบายที่เน้นการบริหารแบบ “ผู้นำทุบโต๊ะ” ($\bar{X} = 2.74$)

จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและจากประสบการณ์การทำงานในท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างมองว่า ในการเลือกนโยบายของผู้สมัครนั้น นอกจากจะเลือกนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ส่งเสริม ปรับปรุงเทศบาลให้ดียิ่งขึ้นแล้ว สิ่งที่สำคัญมากที่สุด คือ ต้องเป็นนโยบายที่สามารถทำได้จริง ไม่ใช่ นโยบายขายฝัน แค่อำไว้เพื่อเรียกคะแนนเสียงของประชาชนเท่านั้น ซึ่งจะให้ประชาชนเหมือนเป็นคนโง่โดนหลอกง่ายๆ อาจจะก่อให้เกิดความรู้สึกในแง่ลบต่อผู้สมัครผู้นั้น ส่วนนโยบายของผู้สมัครนายกฯ ที่เน้นการบริหารแบบ “ผู้นำทุบโต๊ะ” นั้น กลุ่มตัวอย่างมองว่า

การที่นายกฯเน้นการบริหารแบบผู้นำทุบโต๊ะหรือเผด็จการนั้น เป็นการบริหารที่ขาดการมีส่วนร่วม ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงกับความต้องการของประชาชนในเทศบาลได้ ประชาชนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือแสดงได้ แต่ไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งในบางครั้งการแก้ปัญหาต่างๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำคนในชุมชนมาแสดงความคิดเห็นและหาแนวทางต่างๆ ในการแก้ปัญหานั้นๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการเกิดความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นตามมา และยังเป็นการหาแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาเทศบาลได้อย่างถูกต้อง และตรงกับความต้องการของประชาชนอีกด้วย

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 379)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด	\bar{X}	S.D.	ตีความ	อันดับ
1. เลือกผู้สมัครนายกฯเพราะได้รับเงิน / สิ่งของ / เครื่องกิน / เครื่องใช้ จากผู้สมัคร	2.04	1.15	มีผลน้อย	5
2. เลือกผู้สมัครนายกฯเพราะได้รับการพาไปเที่ยวในที่ต่างๆ จากผู้สมัคร	2.11	1.23	มีผลน้อย	3
3. เลือกผู้สมัครนายกฯเพราะได้รับการจัดเลี้ยงจากผู้สมัคร	2.07	1.21	มีผลน้อย	4
4. เลือกผู้สมัครนายกฯเพราะผู้สมัครสัญญาว่าจะทำสิ่งต่างๆ ให้ภายหลังจากรับเลือกไปแล้ว	2.61	1.31	มีผลปานกลาง	2
5. เลือกผู้สมัครนายกฯเพราะผู้สมัครช่วยงานประเพณีต่างๆ ของชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานบวช / งานศพ / งานแต่งงาน ฯลฯ	3.54	1.27	มีผลมาก	1
รวม	2.47	1.23	มีผลน้อย	

จากตาราง 10 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน โดยรวมอยู่ใน

ระดับน้อย ($\bar{x} = 2.47$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เลือกผู้สมัครนายกฯ เพราะผู้สมัครช่วยงาน ประเพณีต่างๆ ของชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ เช่น งานบวช / งานศพ / งานแต่งงาน ฯลฯ ($\bar{x} = 3.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เลือกผู้สมัครนายกฯ เพราะได้รับเงิน / สิ่งของ / เครื่องกิน / เครื่องใช้ จากผู้สมัคร ($\bar{x} = 2.04$)

จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และ ยังให้ความสำคัญกับงานประเพณีต่างๆ อย่างมาก เช่น งานบวช / งานศพ เป็นต้น ฉะนั้นเมื่อเวลาเจอ ผู้สมัครในงานประเพณีต่างๆ ก็จะมองว่าผู้สมัครนั้นเป็นบุคคลที่มีจิตใจดี เข้าถึงสังคมทุกชนชั้น ไม่แบ่งแยก ให้การดูแลอย่างทั่วถึง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือต่อบุคคลนั้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการเลือกตั้งนายกฯ ในส่วนที่เลือก ผู้สมัครนายกฯ เพราะได้รับเงิน / สิ่งของ / เครื่องกิน / เครื่องใช้ จากผู้สมัครนั้น จากกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้และมีการศึกษาในระดับหนึ่ง (ตาราง 3 และ 5) ไม่ค่อยมีความเดือดร้อนเรื่องเงินๆ ทองๆ ใช้จ่ายแบบพอประมาณ ทำให้เข้าใจว่าหากผู้สมัครคนนั้นลงทุน ด้วยการแจกเงินหรือสิ่งของต่างๆ แล้ว หากผู้สมัครคนนั้นได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกฯ จะต้องเกิดการถอนทุนคืน หรือแสวงหาผลประโยชน์เข้าตนเองมากกว่าจะพัฒนาเทศบาลให้ดียิ่งขึ้น ทำให้ปัจจัย เรื่องได้รับเงิน / สิ่งของ / เครื่องกิน / เครื่องใช้ จากผู้สมัคร จึงไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจ เลือกตั้งนายกฯ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 379)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด	\bar{X}	S.D.	ตีความ	อันดับ
1. เลือกผู้สมัครนายกฯ เพราะเป็นเพื่อนกับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.22	1.24	มีผลน้อย	2
2. เลือกผู้สมัครนายกฯ เพราะเป็นญาติพี่น้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.13	1.18	มีผลน้อย	5
3. เลือกผู้สมัครนายกฯ เพราะเป็นผู้มีพระคุณ / บุญคุณ กับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้รับการช่วยเหลือจากผู้สมัคร (ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม)	2.52	1.33	มีผลน้อย	1
4. เลือกผู้สมัครนายกฯ เพราะเป็นคนรู้จักคุ้นเคยกับผู้ตอบแบบสอบถาม	2.18	1.20	มีผลน้อย	3
5. เลือกผู้สมัครนายกฯ เพราะผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้างาน / เครือญาติของหัวหน้างานของผู้สมัคร	2.15	1.20	มีผลน้อย	4
รวม	2.24	1.23	มีผลน้อย	

จากตาราง 11 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร โดยรวมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13 - 2.52$)

จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและจากประสบการณ์ที่ได้ทำงานในท้องถิ่น ถึงแม้ผู้สมัครนายกฯ จะมีความสัมพันธ์ในการเป็นเพื่อน เป็นญาติพี่น้อง หรือผู้มีพระคุณกับประชาชนในระดับหนึ่ง แต่ถ้ามองการบริหารงานเทศบาลนั้น หากไม่ได้รับพัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุงให้ดีแล้วประชาชนก็ยังไม่น่าเห็นว่าการเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกฯ มาก เพราะประชาชนมองเห็นถึงความสำคัญของบุคคลที่จะมาเป็นนายกฯ ว่าจะต้องมีความรู้ความสามารถ วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีนโยบายที่สามารถพัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุงเทศบาลให้เจริญยิ่งขึ้น

เพื่อให้ทันต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มากกว่าจะให้เพื่อน ญาติพี่น้อง หรือผู้มีพระคุณที่ไม่มี ความรู้ความสามารถเข้าไปบริหารจัดการ อาจจะทำให้การพัฒนาของเทศบาลไม่สามารถทำได้ ดีเท่าที่ควร และจะทำให้ผลประโยชน์ของเทศบาลที่เป็นของส่วนรวมตกเป็นแค่ของคนกลุ่มหนึ่ง เท่านั้น ซึ่งจะทำให้มีผลกระทบต่อการพัฒนาเทศบาลอย่างใหญ่หลวง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) มีรายละเอียดดังนี้

3.1 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกฯ ปัจจัย ด้านนโยบาย ปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร จำแนกตามเพศ ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกตั้งนายกเทศมนตรี ของประชาชนในเขตเทศบาล เมืองตราด แตกต่างตามเพศ	เพศ				t	p
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	3.33	0.47	3.34	0.47	- 0.34	0.74

จากตาราง 12 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด	อายุ				t	p
	น้อย		มาก			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
แตกต่างกันตามอายุ	3.36	0.50	3.30	0.42	1.30	0.19

จากตาราง 13 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามรายได้

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด	รายได้				t	p
	น้อย		มาก			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
แตกต่างกันตามรายได้	3.40	0.47	3.22	0.45	3.59	0.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครนายกฯ ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง					
นายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองตราด	df	SS	MS	F	p
ภาพรวม 4 ด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	5	6.44	1.29	6.30	0.00*
ภายในกลุ่ม	373	76.16	0.20		
รวม	378	82.60	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนดังกล่าว จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เมืองตราดของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยรวม 4 ด้าน ตามระดับ การศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่

ระดับ การศึกษา	\bar{X}	ไม่ได้ ศึกษา ($\bar{X} = 3.75$)	ประถม ศึกษา ($\bar{X} = 3.35$)	มัธยมศึกษา / ปวช. ($\bar{X} = 3.36$)	ปวส./ อนุปริญญา ($\bar{X} = 3.38$)	ปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.16$)	สูงกว่า ปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.26$)
ไม่ได้ศึกษา	3.75	-	-0.40	-0.39*	-0.37	-0.59*	-0.49
ประถมศึกษา	3.35	-	-	0.01	0.03	-0.19	-0.09
มัธยมศึกษา / ปวช.	3.36	-	-	-	0.02	-0.20*	-0.10
ปวส./ อนุปริญญา	3.38	-	-	-	-	-0.22	-0.12
ปริญญาตรี	3.16	-	-	-	-	-	0.10
สูงกว่า ปริญญาตรี	3.26	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า จากการทดสอบโดยใช้ค่าเชฟเฟ้ (Scheffe') มีค่าที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่

1. ไม่ได้ศึกษา และระดับมัธยมศึกษา / ปวช.
2. ไม่ได้ศึกษา และระดับปริญญาตรี
3. ระดับมัธยมศึกษา / ปวช. และระดับปริญญาตรี

ตาราง 17 แสดงการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองตราด	df	SS	MS	F	p
ภาพรวม 4 ด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	5	6.92	1.39	6.82	0.00*
ภายในกลุ่ม	373	75.68	0.20		
รวม	378	82.60	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด จำแนกตามอาชีพ โดยรวม 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนดังกล่าว จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ ดังตาราง 18

ตาราง 18 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองตราดของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดตราด โดยรวม 4 ด้าน ตามอาชีพแตกต่างกันเป็นรายคู่

อาชีพ	\bar{X}	ธุรกิจส่วนตัว ฯลฯ ($\bar{X} = 3.31$)	ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 3.22$)	พนักงาน บริษัทเอกชน ($\bar{X} = 3.18$)	เกษตรกร ($\bar{X} = 3.64$)	กำลังศึกษา ($\bar{X} = 3.50$)	อื่นๆ ($\bar{X} = 3.39$)
ธุรกิจส่วนตัว (เช่น ค้าขาย รับจ้าง รับเหมา ฯลฯ)	3.31	-	-0.09	-0.13	0.33	0.19	0.08
ข้าราชการ / พนักงาน รัฐวิสาหกิจ / ลูกจ้าง ข้าราชการ	3.22	-	-	-0.04	0.42*	0.28*	0.17
พนักงาน บริษัทเอกชน	3.18	-	-	-	0.46*	0.32*	0.21
เกษตรกร	3.64	-	-	-	-	-0.14	-0.25
กำลังศึกษา	3.50	-	-	-	-	-	-0.11
อื่นๆ	3.39	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า จากการทดสอบโดยใช้ค่าเชฟเฟ (Scheffe) มีค่าที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่

1. อาชีพเกษตรกร และข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ / ลูกจ้างข้าราชการ
2. อาชีพเกษตรกร และพนักงานบริษัทเอกชน
3. อาชีพกำลังศึกษา และข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ / ลูกจ้างข้าราชการ
4. อาชีพกำลังศึกษา และพนักงานบริษัทเอกชน

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (จากแบบสอบถามตอนที่ 3)

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปความคิดเห็นของประชาชนที่ได้ตอบแบบสอบถามและเขียนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

นายกเทศมนตรีต้องมีความจริงใจต่อประชาชน ทำตัวเสมอภาค ไม่ดูถูกประชาชน หลังได้รับการเลือกตั้งไปแล้ว ต้องทำตามนโยบายที่ให้ไว้ ต้องเป็นบุคคลที่ทำงานจริงจังและจริงใจ ต้องช่วยเหลืองานของประชาชนในพื้นที่ให้ทั่วถึง พุดจริง - ทำจริง เป็นบุคคลที่เสียสละเวลาและความสุขส่วนตัว มีความซื่อสัตย์ - สุจริต เป็นคนมีวิสัยทัศน์ รับฟังความคิดเห็นของส่วนร่วม มีประวัติส่วนตัวและของวงศาคณาญาติไม่ต่างพร้อย ต้องดูแลปัญหาสาธารณสุขปกคของประชาชนทุกเขตที่อยู่ในพื้นที่อย่างทั่วถึง โดยเน้นแถวๆ ชานเมือง ไม่ใช่ในเมืองสะดวกอย่างเดียว เน้นหาเสียงแต่ในเมืองทำเพื่อฐานเสียงมากเกินไปคนที่อยู่ชานเมืองจะรู้สึกเหมือนแปลกแยกเกินไป นโยบายที่ใช้ในการหาเสียงต้องถูกใจประชาชน เน้นการพัฒนาเป็นหลัก

ประชาชนที่จะลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งนั้นต้องมีความรู้จริงถึงผู้สมัครนั้นว่าเป็นคนดีหรือคนเลว ไม่ใช่เลือกตามเพื่อน เลือกตามญาติพี่น้อง หรือเป็นบุคคลที่เคยให้ความช่วยเหลือมาก่อน